

PRAKSISOVERSIGT · FAMILIE- & PRIVATDOKUMENTER

Ægtepagt

Aftalen om formueordningen i ægteskabet – særejeformer, gyldig tinglysning i personbogen og aftaler om pension

Version 1 Opdateret 21. jul. 2026 0 afgørelser

[Læs online](#)

INTRODUKTION

En **ægtepagt** er den formbundne aftale, hvormed ægtefæller – eller kommende ægtefæller – fraviger lovens udgangspunkt om, at alt hvad de ejer, er *delingsformue*, der deles lige ved separation, skilsmisse og død. Ægtepagten er hverken et testamente eller et skøde: den flytter ikke ejerskab og bestemmer ikke, hvem der arver. Den fastlægger alene, hvilken **formueart** hver ægtefælles aktiver har, når formuen en dag skal deles.

Parterne er de to ægtefæller selv (og en eventuel værge, der skal samtykke). Dertil kommer to aktører, man ofte overser: **Tinglysningsretten**, som ved anmeldelsen prøver, om aftalen overhovedet ligger inden for lovens rammer, og som ved tinglysningen i personbogen udløser ægtepagtens gyldighed – og **tredjemand**, dvs. en arvelader eller gavegiver, der selv kan bestemme særeje for arv og gaver, men hvis bestemmelse ægtefællerne kun kan ændre inden for de rammer, tredjemanden har sat.

Oversigten er ordnet sådan: først hvornår ægtepagten er påkrævet (formkravet er betinget – det udløses i samme sekund, I vil fravige lovens ordning), dernæst checklisten over hvad dokumentet skal indeholde for at blive tinglyst og holde, så de typiske fejl med deres konsekvenser, og til sidst uddybende afsnit om særejetyperne, pensioner, tinglysningsforløbet, internationale par og grænsen mod kreditorerne.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ægtepagten er den ENESTE gyldige form for forhåndsaftaler om formuedelingen – mundtlige aftaler, tillæg og "vi er enige om"-e-mails har ingen virkning (ÆFL § 20).
- 02** Tinglysning i personbogen er en gyldighedsbetingelse, ikke blot en sikringsakt: den virker både mellem ægtefællerne og over for tredjemand.
- 03** Retsvirkningerne regnes fra anmeldelsen til tinglysning – en ægtepagt anmeldt efter separationsanmodningen eller efter dødsfaldet virker slet ikke.
- 04** ÆFL § 12 er et UDTØMMENDE katalog: skilsmissesæreje, fuldstændigt særeje og kombinationssæreje, eventuelt begrænset som genstands-, erhvervs-, brøkdels-, sumsæreje eller sumdeling – alt andet kan ikke aftales.
- 05** Skriver man blot "særeje", fortolkes det som skilsmissesæreje; ved død bliver formuen da delingsformue og skal deles med afdødes arvinger, herunder særbørn.

- 06** Surrogater for og indtægter af særeje ER særeje som udgangspunkt (ÆFL § 25, stk. 1) – det modsatte kræver en udtrykkelig ægtepagt og kan ikke tidsbegrænses.
- 07** Tinglysning betyder ikke, at ægtepagten er materielt gyldig: den kan stadig være ugyldig på grund af sit indhold eller tilsidesættes efter aftalelovens almindelige ugyldighedsregler.
- 08** En ægtepagt kan kun ændres eller ophæves ved en ny tinglyst ægtepagt – hver tinglysning koster 1.850 kr. i afgift.
- 09** Ægtepagt er ikke kreditorbeskyttelse: hver ægtefælle hæfter fortsat med sin egen formue, og særeje afskærer hverken udlæg, modregning eller omstødelse.

§ 1 Hvornår er dokumentet påkrævet?

Ægtepagten er ikke i sig selv lovpligtig. Uden ægtepagt gælder lovens ordning automatisk: hver ægtefælle råder over sin egen formue under ægteskabet, men formuen er delingsformue og deles lige ved separation, skilsmisse og ved død, jf. [ægtefælleloven § 5](#). Ingen kan pålægges at oprette en ægtepagt.

Pligten er betinget – den udløses af, at I vil aftale noget andet. Ægtepagt er et *formkrav*, og det slår til i det øjeblik, ægtefællerne vil indgå en forhånds aftale om formuedelingen. Det gælder aftaler om:

- særeje i en af de former, loven tillader, jf. [§ 12](#),
- at en pensionsrettighed inkl. fremtidige indbetalinger skal være særeje, jf. [§ 13](#),
- ændring af særeje bestemt af en arvelader eller gave giver, jf. [§ 14](#),
- at værdien af en alders-, kapital- eller ratepension skal indgå i delingen ved separation og skilsmisse, jf. [§ 15](#),
- at personlige erstatninger, jf. [§ 16](#), eller uoverdragelige og personlige rettigheder, jf. [§ 17](#), skal indgå i delingen,
- hvordan gæld fradrages ved formuedelingen, jf. [§ 18](#),
- at surrogater for og indtægter af særeje undtagelsesvis skal være delingsformue, jf. [§ 25, stk. 2](#), og
- lovvalg, når begge bor i Danmark, eller når dansk ret vælges, jf. [§ 66, stk. 2](#).

For alle disse aftaler gælder, at de **kun er gyldige, når ægtepagten er underskrevet af begge ægtefæller og tinglyst i personbogen**, jf. [§ 20](#). Gyldighedsbetingelsen virker både mellem ægtefællerne indbyrdes og over for tredjemand – en underskrevet, men utinglyst ægtepagt er altså intet værd, heller ikke mellem parterne. Ægtepagten kan efterfølgende kun ændres eller ophæves ved en ny ægtepagt, jf. [§ 21](#).

Tidspunktet. Ægtepagt kan oprettes af både ægtefæller og kommende ægtefæller, jf. [§ 19](#). Der er ingen frist for at anmelde den til tinglysning efter underskriften, men efter forarbejderne til § 20 har en anmeldelse, der først sker efter anmodning om separation eller skilsmisse eller efter en ægtefælles død, **ingen retsvirkninger** – heller ikke selv om ægtepagten rent faktisk bliver tinglyst. Retsvirkningerne regnes fra den dag, ægtepagten anmeldes til tinglysning; den virker fremad og kan ikke ændre en deling, der allerede er sket.

Hvornår kræves der IKKE ægtepagt. Gaver mellem ægtefæller kræver ikke længere ægtepagt – kravet i den tidligere retsvirkningslov blev ophævet med virkning fra 1. januar 2018, og gaver givet uden ægtepagt inden da blev samtidig gjort gyldige, jf. [§ 2, stk. 1](#) og [§ 81](#). En aftale om delingen, som ægtefællerne indgår *i forbindelse med* separation eller skilsmisse, kræver heller ikke ægtepagt, jf. [§ 32](#) – den kan til gengæld ændres eller tilsidesættes

efter [ægteskabsloven § 58](#), hvis den var urimelig ved indgåelsen. Endelig kan en lovvalgsaftale under eller til brug for en verserende retssag indgås uden ægtepagt, jf. [§ 66, stk. 3](#).

Frivilligt, men stærkt retssikrende er ægtepagten typisk, når den ene driver virksomhed eller har betydelig formue eller pension fra tiden før ægteskabet, når der er særbørn og hensynet til den længstlevende skal balanceres mod arvingerne, ved store aldersforskelle eller andet ægteskab – og når arv eller gave er givet som særeje, og ægtefællerne ønsker at justere det inden for giverens rammer.

§ 2 Det skal dokumentet indeholde

1. Dokumentet skal fremstå som en ægtepagt og indeholde begge parter fulde navn, adresse og personnummer – og værgens tilsvarende oplysninger, hvis en værge medvirker. Har en part ikke personnummer, skal det anføres i anmeldelsen. (*Bekendtgørelse om tinglysning i personbogen § 17*)
2. Det skal fremgå, at parterne er ægtefæller eller kommende ægtefæller. Forlovede kan gyldigt oprette ægtepagt inden vielsen. (*Ægtefælleloven § 19*)
3. Ægtepagten skal vælge én af lovens særejetyper og bruge lovens egne betegnelser: skilsmissesæreje, fuldstændigt særeje eller kombinationssæreje. Ordet »særeje« alene er ikke tilstrækkeligt, hvis der ønskes særeje også ved død. (*Ægtefælleloven § 12, stk. 1*)
4. Omfanget skal afgrænses – hele formuen eller en begrænsning som genstands-, erhvervs-, brøkdels- eller sumsæreje eller sumdeling – og de omfattede aktiver skal være så klart identificeret, at Tinglysningsretten kan prøve dem (specifikationskravet). (*Ægtefælleloven § 12, stk. 2*)
5. Ønskes særejet tidsbegrænset eller aftrappet, skal ægtepagten angive, hvilket tidspunkt begrænsningen regnes fra, og ophøret skal kunne fastlægges allerede ved oprettelsen. Særeje kan trappes ned, men ikke op – bortset fra pristalsregulering af sumbeløb. (*Ægtefælleloven § 12, stk. 5*)
6. Der bør tages udtrykkelig stilling til surrogater og indtægter: som udgangspunkt er begge dele særeje, og skal de i stedet være delingsformue, skal det stå i ægtepagten – en sådan aftale kan ikke tidsbegrænses. (*Ægtefælleloven § 25, stk. 2*)
7. Skal pensioner reguleres, skal ægtepagten sige det: enten at en pensionsrettighed inkl. fremtidige indbetalinger er særeje, eller at værdien af en alders-, kapital- eller ratepension skal indgå i delingen ved separation og skilsmisse (§ 15). (*Ægtefælleloven § 13*)
8. Ønsker ægtefællerne, at personlige erstatninger (§ 16), uoverdragelige eller personlige rettigheder (§ 17) eller et bestemt gældsfradrag (§ 18) skal indgå i formuedelingen, skal det aftales i ægtepagten – ellers gælder lovens udgangspunkt. (*Ægtefælleloven § 16*)
9. Ændrer ægtepagten særeje, som en arvelader eller gavegiver har bestemt, skal ændringen holde sig inden for tredjemandens bestemmelse – ellers er den ugyldig. (*Ægtefælleloven § 14*)
10. Internationale par, der vil vælge en anden stats lov, skal gøre det ved ægtepagt, når begge bor i Danmark, eller når dansk ret vælges – og valget skal ligge inden for de tilladte tilknytningsmomenter i § 65. (*Ægtefælleloven § 66, stk. 2*)
11. Ægtepagten skal underskrives af begge ægtefæller – digitalt i tinglysningssystemet eller i hånden med efterfølgende upload – og af værgen, hvis værgesamtykke kræves, og den skal derefter anmeldes til tinglysning i personbogen. (*Ægtefælleloven § 20*)
- 12.

Forholdet til tidligere ægtepagter skal afklares udtrykkeligt: en tidligere ægtepagt kan kun ændres eller ophæves ved en ny ægtepagt, som skal tinglyses på samme måde (og udløser ny afgift på 1.850 kr.).
(Ægtefælleloven § 21)

LOV

Bekendtgørelse om tinglysning i personbogen § 17

Ægtefælleloven § 12, stk. 1, 2, 5

Ægtefælleloven § 13

Ægtefælleloven § 14

Ægtefælleloven § 16

Ægtefælleloven § 19

Ægtefælleloven § 20

Ægtefælleloven § 21

Ægtefælleloven § 25, stk. 2

Ægtefælleloven § 66, stk. 2

§ 3 Delingsformue, særeje og hvem der egentlig er parter

Udgangspunktet er let at misforstå. Ægteskabet skaber ikke sameje: hver ægtefælle råder under ægteskabet over sin egen formue og hæfter alene for sin egen gæld, jf. [ægtefælleloven § 1](#) og [§ 3](#). Det, ægteskabet skaber, er en *delingsret* – ved separation, skilsmisse og død deles ægtefællernes delingsformue lige, og delingsformuen betegnes derfor som et formuefællesskab. Ægtepagten ændrer ikke ejerskabet, men tager delingsretten væk fra de aktiver, der gøres til særeje.

Parterne i ægtepagten er ægtefællerne selv. Er en ægtefælle under værgemål, hvor værgen skal samtykke, er ægtepagten kun gyldig, hvis også værgen har underskrevet. Enhver af ægtefællerne kan anmode om tinglysning af en ægtepagt, som begge har underskrevet – også selv om den anden protesterer; skriver kun den ene under på selve anmeldelsen, tinglyses ægtepagten med frist til at fremvise den originalt underskrevne ægtepagt, jf. [§ 22](#).

En tredje aktør fastlægger ofte formuearten uden ægtepagt: arvelader og gavegiver kan selv bestemme særeje i samme former som ægtefællerne – dog ikke sumsæreje og sumdeling – og for arv skal bestemmelsen træffes ved testamente, jf. [§ 23](#). Ægtefællerne kan kun ændre et sådant tredjemandsbestemt særeje, hvis ændringen er i overensstemmelse med giverens bestemmelser.

Endelig er der grænser for, hvad ægtepagten overhovedet kan regulere. Ægtefæller kan ikke ved aftale fravige loven ud over det, kapitel 4-6, [§ 25, stk. 2](#), og [§ 32](#) giver adgang til; de kan hverken give afkald på forsørgelse, på samtykkekravet ved dispositioner over familiens helårsbolig efter [§ 6](#), på regulerings- og misbrugskrav eller på kompensationskrav. Og de kan ikke gyldigt aftale, at det, den ene fremtidigt erhverver, uden vederlag skal tilfalde den anden.

LOV

Ægtefælleloven § 1

Ægtefælleloven § 2, stk. 2

Ægtefælleloven § 5

Ægtefælleloven § 22

Ægtefælleloven § 23

§ 4 Særejetyperne i § 12 – sådan virker de ved skilsmisse og ved død

Kataloget er udtømmende, og hver type har en helt bestemt virkning. **Skilsmisssæreje** betyder, at ægtefællen beholder sin formue ved separation og skilsmisse, mens formuen bliver delingsformue ved død – netop dét gør det muligt for den længstlevende at sidde i uskiftet bo. **Fuldstændigt særeje** holdes uden for delingen både ved separation, skilsmisse og død og tilfalder ægtefællen eller dennes arvinger. **Kombinationssæreje** er en aftale om, at det fuldstændige særeje kun skal gælde, hvis en bestemt ægtefælle dør først, eller kun skal omfatte førstafdødes eller længstlevendes skilsmisssæreje.

Det klassiske – og efter forarbejderne mest anvendte – er det *ægtefællebegunstigende* kombinationssæreje: ægtefællerne har skilsmisssæreje, som ved førstafdødes død bliver fuldstændigt særeje for den længstlevende, uanset hvem der dør først. Førstafdødes formue er da delingsformue, så den længstlevende enten kan sidde i uskiftet bo eller modtage boslod og arv, mens den længstlevendes egen formue er beskyttet mod førstafdødes særbørn og fællesbørn. Vælger man i stedet et *arvingsbegunstigende* kombinationssæreje, hvor førstafdødes formue er fuldstændigt særeje, mister den længstlevende muligheden for uskiftet bo – en konsekvens, der bør være bevidst valgt.

Enhver af typerne kan begrænses: **genstandssæreje** (et eller flere aktiver), **erhvervelsessæreje** (fx alt medbragt ved ægteskabets indgåelse eller alt modtaget ved arv og gave), **brøkdelsæreje** (en brøk eller procent af formuen eller af et aktiv), **sumsæreje** (et bestemt beløb er særeje) og **sumdeling** (alt er særeje bortset fra et bestemt beløb, der deles). Sumbeløb kan pristalsreguleres, og sumdeling kan optrappes. Erhverves et aktiv for både særeje og delingsformue, bliver det automatisk brøkdelsæreje efter forholdet mellem de anvendte midler, jf. § 24 – en regel, der gør regnestykket over huset til det centrale stridspunkt ved mange skilsmisser.

Samspillet med arveretten er afgørende. Uskiftet bo omfatter kun delingsformuen, jf. [arveloven § 17](#), boet kan kun udleveres uskiftet med særlivsarvingernes samtykke efter [arveloven § 18](#), og alt hvad den længstlevende senere erhverver, indgår i det uskiftede bo, medmindre det er gjort til fuldstændigt særeje, jf. [arveloven § 23](#). Ved dødsfaldet holdes hver ægtefælles fuldstændige særeje uden for delingen, jf. § 51. Ægtepagt og testamente bør derfor altid designses sammen – se også [praksis om arveretten](#) og [praksis om bodeling ved skilsmisse](#).

LOV

[Arveloven § 17](#)[Arveloven § 23](#)[Ægtefælleloven § 12, stk. 1](#)[Ægtefælleloven § 24](#)[Ægtefælleloven § 51](#)

§ 5 Pension, erstatning og gæld – det ægtepagten kan og ikke kan

Pensioner følger deres egne regler, og de virker uden ægtepagt. En ægtefælles **rimelige** pensionsrettigheder indgår slet ikke i formuedelingen, mens værdien af øvrige – altså ekstraordinært store – pensionsrettigheder gør, jf. § 34. Har ægteskabet været kortvarigt, holdes ingen pensioner uden for delingen, jf. § 35. Ægtepagten kan gribe ind på to måder: pensionsrettigheden kan gøres til særeje, også for fremtidige indbetalinger (§ 13), eller ægtefællerne kan aftale, at værdien af en alders-, kapital- eller ratepension skal indgå i delingen ved separation og skilsmisse (§ 15). Bemærk rækkevidden: § 15 omfatter kun disse tre ordningstyper og kun delingen ved separation og skilsmisse – løbende livsbetingede pensioner kan ikke deles ved ægtepagt.

De to pensionskompensationsregler kan derimod ikke fraviges på forhånd. Skifteretten kan tilkende kompensation til den ægtefælle, der har sparet mindre op af hensyn til familien, jf. § 44, og til den, der efter et langvarigt ægteskab ellers ville stå urimeligt i pensionsmæssig henseende, jf. § 45. Kompensationen betales som udgangspunkt kontant, men kan i nødstilfælde erlægges ved deling af en alders-, kapital- eller ratepension,

jf. § 46. Tilsvarende gælder de generelle kompensationsregler i § 41 og § 42, der netop er tænkt til situationer, hvor den ene ægtefælles formue holdes uden for delingen – fx på grund af en ægtepagt.

Personlige erstatninger og godtgørelser for personskade holdes uden for delingen efter § 36, og uoverdragelige og personlige rettigheder efter § 37; begge dele kan ved ægtepagt trækkes ind i delingen (§§ 16-17), eventuelt kun for dødsfaldssituationen.

Gæld kan også reguleres. Udgangspunktet er, at gæld fradrages i den formueart, den knytter sig til, jf. § 29, med den sikkerhedsventil, at ingen ægtefælle skal betale så meget, at vedkommende ikke kan dække sine forpligtelser, jf. § 30. Ægtefællerne kan ved ægtepagt aftale et andet gældsfradrag, men ikke aftale fradrag for fremtidig gæld knyttet til særeje, ikke aftale fradrag alene ved død, og aftalen kan ikke tidsbegrænses.

LOV

[Ægtefælleloven § 18](#)[Ægtefælleloven § 29](#)[Ægtefælleloven § 34](#)[Ægtefælleloven § 44](#)[Ægtefælleloven § 45](#)

Fra underskrift til personbogen: Tinglysningsrettens prøvelse, afgift og senere ændringer

Ægtepagten anmeldes digitalt i tinglysningssystemet på samme måde som skøder og pantebreve. Ægtefællerne kan underskrive digitalt i forbindelse med anmeldelsen, eller de kan underskrive i hånden og uploade dokumentet; skriver kun den ene under på anmeldelsen, tinglyses ægtepagten med frist til at fremvise originalen. Dokumentet skal indeholde begge parter navn, adresse og personnummer, jf. [bekendtgørelse om tinglysning i personbogen § 17](#), og et dokument anses først for tinglyst, når det er indført i personbogen, og der er afsendt meddelelse herom, jf. [tinglysningsloven § 46](#).

Tinglysningsretten foretager en reel prøvelse, som er udviklet i retspraksis og altså ikke fremgår direkte af tinglysningsloven: retten påser, at de aktiver, ægtepagten vedrører, klart kan identificeres – specificationskravet – og at aftalen ligger inden for de særejeformer og aftaletyper, ægtefælleloven tillader. Ægtepagter med uklare aktivbeskrivelser, med betingelser knyttet til uvisse begivenheder eller med konstruktioner uden for § 12 bliver derfor typisk afvist.

Omvendt er tinglysningen ingen blåstempling af indholdet. Forarbejderne til § 20 siger det direkte: tinglysning medfører ikke, at ægtepagten ved en senere formuedeling skal anses for materielt gyldig, og en ægtefælle kan efterfølgende gøre gældende, at en særejebestemmelse falder uden for lovens rammer. Ægtepagten kan desuden tilsidesættes efter aftalelovens almindelige ugyldighedsregler – fx [aftaleloven § 31](#) om udnyttelse eller § 36 om urimelige aftaler.

Økonomien er enkel og bør indregnes fra start: tinglysning af en ægtepagt i personbogen koster 1.850 kr. i afgift efter [tinglysningsafgiftsloven § 7](#), og det samme gælder en senere ændrings- eller ophævelsesægtepagt, som er den eneste måde, ægtepagten kan ændres på. Skal en fast ejendom samtidig skifte ejer mellem ægtefællerne, tinglyses ejerskiftet særskilt i tingbogen med afgift efter [tinglysningsafgiftsloven § 4](#), medmindre ejerskiftet sker som følge af, at formuefællesskabet opløses i sin helhed, jf. § 10, stk. 1, nr. 1 – så nedsættes afgiften til 1.850 kr. mod erklæring herom. Er formuefællesskabet allerede ophævet ved en tidligere ægtepagt, gælder nedsættelsen ikke. Se også [praksis om ægtepagter](#).

LOV

[Aftaleloven § 36](#)[Bekendtgørelse om tinglysning i personbogen § 17](#)

[Tinglysningsafgiftsloven § 7, stk. 1](#)[Tinglysningsloven § 46](#)[Ægtefælleloven § 20](#)[Ægtefælleloven § 21](#)

§ 7 Internationale par: lovvalg, femårsreglen og udenlandske ægtepagter

For ægtefæller, der boede i Danmark ved ægteskabets indgåelse, gælder dansk ret, jf. § 63. Boede de ikke her, følger lovvalget af § 64: loven i den stat, hvor begge boede ved vielsen eller først boede samtidig derefter, dernæst fælles statsborgerskabsland og endelig staten med den tætteste tilknytning. Vigtigst i praksis er § 64, stk. 5: når begge ægtefæller har boet i Danmark de seneste fem år, anvendes dansk ret på deres økonomiske forhold – automatisk og uanset hvad de troede. For par, der allerede boede her ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2018, indtrådte virkningen først efter fem år, jf. § 79.

Ægtefællerne kan aftale sig ud af udgangspunktet og vælge loven i en stat, hvor en af dem bor eller er statsborger ved aftalens indgåelse, jf. § 65. Aftalen skal være skriftlig, dateret og underskrevet af begge, og bor begge i Danmark – eller vælges dansk ret – skal den indgås ved **ægtepagt**, dvs. med tinglysning i personbogen. En ægtepagt eller anden forhånds aftale om formuedeling er kun gyldig i det omfang, den stemmer med den lov, der efter lovvalgsreglerne finder anvendelse; spørgsmålet om selve lovvalgsaftalens eksistens og gyldighed afgøres altid efter dansk ret, jf. § 67.

Udenlandske ægtepagter kræver ikke længere dansk tinglysning for at gælde her i landet, hvis ægtefællernes formueforhold er undergivet udenlandsk ret: efter overgangsreglen i § 79, stk. 4, er ægtepagter oprettet i udlandet før 2018 gyldige her uden tinglysning, hvis de er gyldige efter den lov, der anvendes på ægtefællernes økonomiske forhold. Flytter parret til Danmark og rammer femårsgrænsen, skifter lovvalget imidlertid – og en formueordning, der byggede på hjemlandets regler, kan da vise sig ikke at have hjemmel i ægtefællelovens § 12. Det er en klassisk anledning til at oprette en dansk ægtepagt i tide.

LOV

[Ægtefælleloven § 64, stk. 5](#)[Ægtefælleloven § 65](#)[Ægtefælleloven § 66, stk. 2](#)[Ægtefælleloven § 79](#)

§ 8 Håndhævelse, tvister og grænsen mod kreditorerne

Ægtepagten prøves i to omgange. Først formelt af Tinglysningsretten ved anmeldelsen, hvor formkrav, identifikation og lovlighed kontrolleres. Dernæst materielt – typisk mange år senere – af skifteretten eller familieretten, når formuen skal deles: er ægtepagten reelt gyldig, hvad omfatter særejet, og hvordan er delingsformue og særeje blandet sammen undervejs? Det er i den anden runde, de fleste tvister opstår, og hvor uklare aktivbeskrivelser og manglende stillingtagen til surrogater og indtægter koster.

Sammenblanding håndteres af reguleringsreglerne: har en ægtefælle overført delingsformue til sit særeje eller brugt delingsformue til at betale gæld, der ikke kan fradrages i delingsformuen, opstår et reguleringskrav, jf. § 38, og omvendt ved overførsler den anden vej, jf. § 39. Har en ægtefælle misbrugt rådigheden og væsentligt reduceret delingsformuen, gælder § 40 – og her kan halvdelen af det udækkede krav endda søges dækket af misbrugerens særeje. En ægtepagt sætter altså ikke særejet uden for rækkevidde af den anden ægtefælles krav.

Over for kreditorerne er billedet et andet, end mange tror. Særeje er ikke kreditorbeskyttelse: hver ægtefælle hæfter fortsat med sin egen formue for sine egne forpligtelser, og en tinglyst ægtepagt om fuldstændigt særeje

afskærer hverken udlæg eller modregning – Landsskatteretten nåede netop det resultat i SKM2009.463.LSR om modregning i ægtefællens overskydende skat. Forsøger man i stedet at flytte værdier ved gave, gælder omstødsreglerne i [konkursloven § 64](#), og den anden ægtefælle kan under visse betingelser kræve gaver til tredjemand tilbage efter [§ 10](#). Gaver mellem ægtefæller kræver som nævnt ikke længere ægtepagt – men de er stadig omstødelige og kan udløse afgiftsmæssige spørgsmål; se [praksis om gaver mellem ægtefæller](#) og [praksis om gaveafgift og arvebeskatning](#).

LOV

[Konkursloven § 64](#)[Ægtefælleloven § 3](#)[Ægtefælleloven § 10](#)[Ægtefælleloven § 38](#)[Ægtefælleloven § 40](#)

§ 9 Typiske faldgruber

Ægtepagten blev aldrig tinglyst – eller først anmeldt for sent. Den hyppigste og dyreste fejl: parterne underskriver hos advokaten, men anmeldelsen til personbogen bliver aldrig gennemført, eller den ene ægtefælle når ikke at medunderskrive anmeldelsen. En utinglyst ægtepagt er ugyldig – også mellem ægtefællerne selv – og hele formuen deles lige, som om aftalen aldrig var indgået. Efter forarbejderne til § 20 har en anmeldelse, der først sker efter anmodning om separation eller skilsmisse eller efter et dødsfald, ingen retsvirkninger, selv om ægtepagten skulle blive tinglyst.

Der står bare »særeje«. Siden 1990 fortolkes en særejebestemmelse som skilsmissesæreje, medmindre det klart fremgår, at der er tale om fuldstændigt særeje – og det samme gælder arveladers og gavegivers bestemmelser om særeje. Konsekvensen viser sig først ved dødsfaldet: skilsmissesærejet bliver delingsformue, og den længstlevendes formue skal deles med afdødes arvinger, typisk særbørnene. Den, der ønsker beskyttelse ved både skilsmisse og død, skal skrive fuldstændigt særeje eller et præcist formuleret kombinationssæreje.

Fuldstændigt særeje, der utilsigtet spærrer for uskiftet bo og boligbeskyttelse. Uskiftet bo omfatter kun ægtefællernes delingsformue, jf. arveloven § 17 – fuldstændigt særeje skal skiftes med det samme, også når den længstlevende ellers ville kunne sidde i uskiftet bo. Dertil kommer, at kravet om samtykke til salg og pantsætning af familiens helårsbolig kun gælder boliger, der indgår i lighedelingen; er boligen ejerægtefællens fuldstændige særeje, kan den sælges uden den anden ægtefælles samtykke. Det er derfor, det ægtefællebegunstigende kombinationssæreje er kutyme.

Gammel retsvirkningslov-terminologi i nye ægtepagter. Retsvirkningsloven blev ophævet den 1. januar 2018, og »fælleseje« hedder nu delingsformue. Paradigmer med henvisninger til retsvirkningslovens §§ 28 og 28 a, bosondring eller udgåede særejekonstruktioner giver fortolkningstvivel og risikerer afvisning ved Tinglysningsrettens prøvelse. Og bliver en aftale, der ligger uden for § 12's udtømmende katalog, alligevel tinglyst, er den ikke dermed materielt gyldig – den kan tilsidesættes ved den senere formuedeling.

Betingelser og tidsbegrænsninger, der ikke kan bruges. Særeje kan tidsbegrænses og aftrappes, men ophørstidspunktet skal kunne fastlægges allerede ved oprettelsen. Formuleringer som »særejet bortfalder, når vi får børn«, »når vi køber hus sammen« eller »ved pensionering« kan ikke bruges, fordi de knytter ophøret til en uvis begivenhed. Særejet kan heller ikke trappes op – det kan kun begrænses, bortset fra pristalsregulering af sumsæreje og sumdeling.

Man tror, ægtepagten flytter ejerskabet. Ægtepagten ændrer formuearten, ikke ejerforholdet: den gør ikke den ene ægtefælle til medejer af den andens hus, bil eller virksomhed. Skal ejerskabet flyttes, kræver

det en selvstændig overdragelse og tinglysning i tingbogen, og ejerskiftet udløser almindelig ejerskifteafgift efter tinglysningsafgiftsloven § 4 – nedsættelsen til 1.850 kr. gælder kun, hvis ægtepagten samtidig opløser formuefællesskabet i sin helhed, og der afgives erklæring herom. Har ægtefællerne allerede ophævet formuefællesskabet ved en tidligere ægtepagt, er der ingen nedsættelse.

Særeje forveksles med kreditorbeskyttelse. Hver ægtefælle hæfter fortsat alene med sin egen formue for sine egne forpligtelser, og en ægtepagt ændrer ikke, hvad kreditorerne kan gå efter. Landsskatteretten fastslog således i SKM2009.463.LSR, at en tinglyst ægtepagt om fuldstændigt særeje ikke var til hinder for modregning i den anden ægtefælles overskydende skat. Forsøg på at »flytte« værdier til den anden ægtefælle kan desuden omstødes efter konkursloven § 64 eller kræves tilbage efter ægtefællelovens regler om gaver.

Man tror, ægtepagten lukker alle krav ved skilsmissem. Ægtefæller kan ikke på forhånd fravige reglerne om kompensationskrav, pensionskompensation, regulerings- og misbrugskrav, samtykke til boligdispositioner eller den gensidige forsørgelsespligt, jf. § 2, stk. 2. Selv med et vandtæt særeje kan skifteretten derfor tilkende den økonomisk svageste ægtefælle kompensation. Og en tinglyst ægtepagt kan tilsidesættes helt eller delvis efter aftalelovens almindelige ugyldighedsregler, hvis den blev til under udnyttelse eller er urimelig at gøre gældende.

§ 10 Relaterede dokumenter

- [Testamente](#) – Rådighed over arven inden for tvangsarvens grænser – notartestamente, friarv og de dispositioner der holder i skifteretten
- [Gavebrev](#) – Dokumentation af gaver – afgiftsfri bundbeløb, gaveanmeldelse, særejeklausuler og kreditorernes grænser
- [Fremtidsfuldmagt](#) – Selvvalgt repræsentation før tab af handleevne – oprettelse, ikraftsættelse via Familieretshuset og fuldmægtigens pligter
- [Samejeoverenskomst](#) – Aftalen når to eller flere ejer bolig sammen – ejerbrøk, hæftelse, exit og opløsning ved uenighed

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Bekendtgørelse om tinglysning i personbogen § 17	Tinglysningsafgiftsloven § 7 stk. 1
Ægtefælleloven § 12 stk. 1	Ægtefælleloven § 15
Ægtefælleloven § 20	Ægtefælleloven § 21
Ægtefælleloven § 25	Ægtefælleloven § 66 stk. 2